

אגף
מחקר פיתוח
ניסויים ויזמות

המינהל הפדגוגי
משרד החינוך

אנו מאמינים כי החינוך הוא המפתח לשינוי החברתי

חטיבת הנעורים

מתפיסה ליישום

מצגת חשיפה

הצגת תפיסת חטיבת הנעורים
לצוות החינוכי, להורים
ולשותפים נוספים בקהילה

אתגרים במצב הקיים

עמיתות בקרב תורים ותלמידים לגבי תכלית וייעוד החטיבה

בחטיבות

קשיי הסתגלות במעבר בין היסודי לחטיבה

תחושת חוסר רלוונטיות

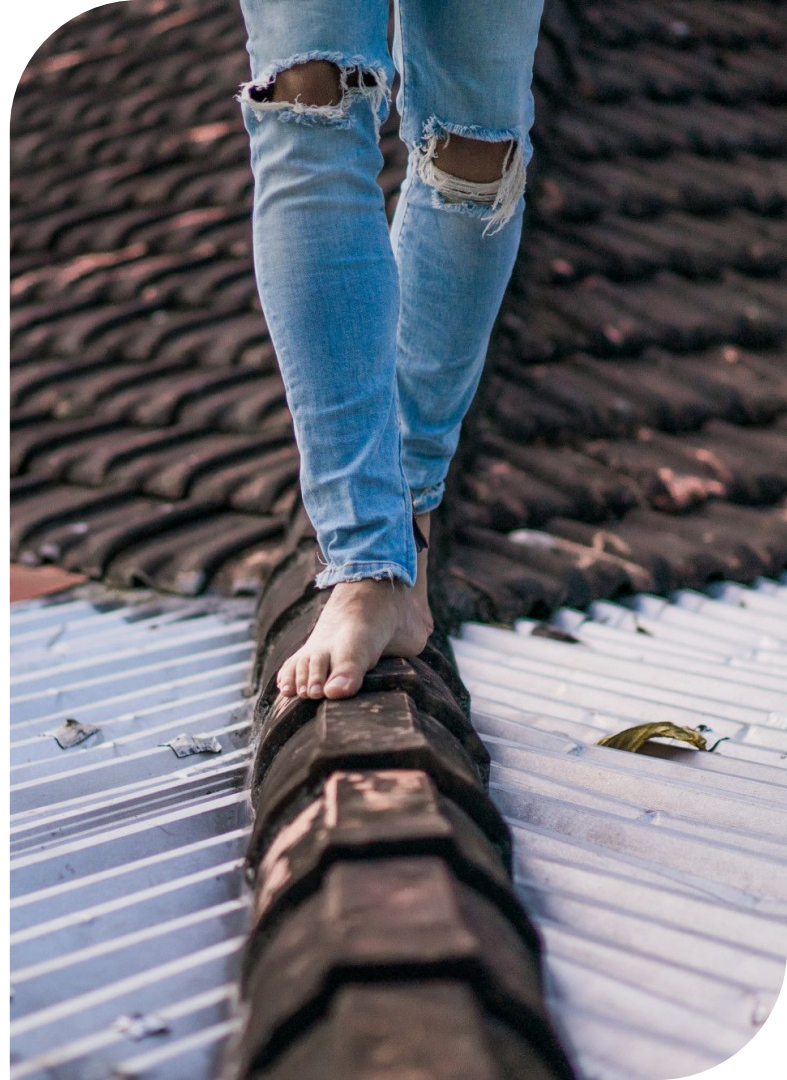
תחושות שיעמום, ניכור, חוסר שייכות וחוסר שביעות רצון

תסכול ועומס רב בקרב תלמידים וצוות חינוכי

תחושת שחיקה וחוסר הערכה בקרב הצוות החינוכי

תחושת פגיעה בחוסן בקרב תלמידים וצוות חינוכי

התנהגויות סיכון בריונות, אלימות חרמות, היעדרויות

ייעוד חטיבת הנעורים

חטיבת הנעורים מפקדת על מתן חינוך
רלוונטי במציאות מורכבת ומשתנה

בדגש על:

מענה מותאם למאפייני גיל הנעורים
פיתוח כשירויות לחיים
וגיבוש עצמי של זהות ותכלית אישית

וזאת כחלק מרצף חינוכי שלם ואינטגרטיבי
המיועד להצמיח בוגרים פעלנים
המעצבים את השלומות שלהם ושל החברה

שינוי פרדיגמטי

לחטיבת נעורים

"מגרש אימונים לחיים"

התאמה לצרכים ולהזדמנויות של גיל הנעורים

פיתוח כשירויות לחיים (העמקה)
וליווי ע"י מעט מבוגרים משמעותיים

גיבוש זהות ותכלית אישית
באמצעות תוכניות לימודים אישיות ובחירה

מיקוד בתהליכים חברתיים-רגשיים
ובהיבטים ערכיים

מחטיבת ביניים

"גשר לתיכון"

הכנת לומדים לדרישות האקדמיות של התיכון

ריבוי תחומי דעת (פיזור) ומספר רב של מורים

כור היתוך

מיקוד בתהליכים קוגניטיביים

מגמות המשפיעות על גיל הבעורים

חברתית קצב השינויים המהיר מאי פעם, משליך גם על קצב התפתחות הילדים, לאור הנגישות הרבה לתכנים, פעילויות ומסרים שלא תואמים לגילם, מוקדי לחץ חדשים כמו אירועי טרוור, סייבר, פייק ניוז, חרמות, גזענות, סקסיזם ואי-שוויון כלכלי.

טכנולוגית הטכנולוגיות המתעוררות - בינה מלאכותית, מציאות מורחבת (XR) מציאות רבודה, מדומה ועוד - לצד האינטליגנציה הגבוהה והידע הנרחב של הילדים והילדות, דורשים מהחינוך להסיר גבולות ואילוצים, ולחשוב אחרת על טיבו.

כלכלית עליית כלכלת משקי הבית, עלייה בחוב משקי הבית, צורך גובר באוריינות פיננסית, כלכלה גלובלית, מקצועות חדשים.

סביבתית משבר האקלים, אירועי קיצון (סערות, שיטפונות, בצורת), זיהום אוויר, פסולת, שימושי קרקע, רעש, קיימות...

פוליטית עליית הלאומיות בעולם, צורך בפיתוח אוריינות אזרחית, אתיקה וערכים.

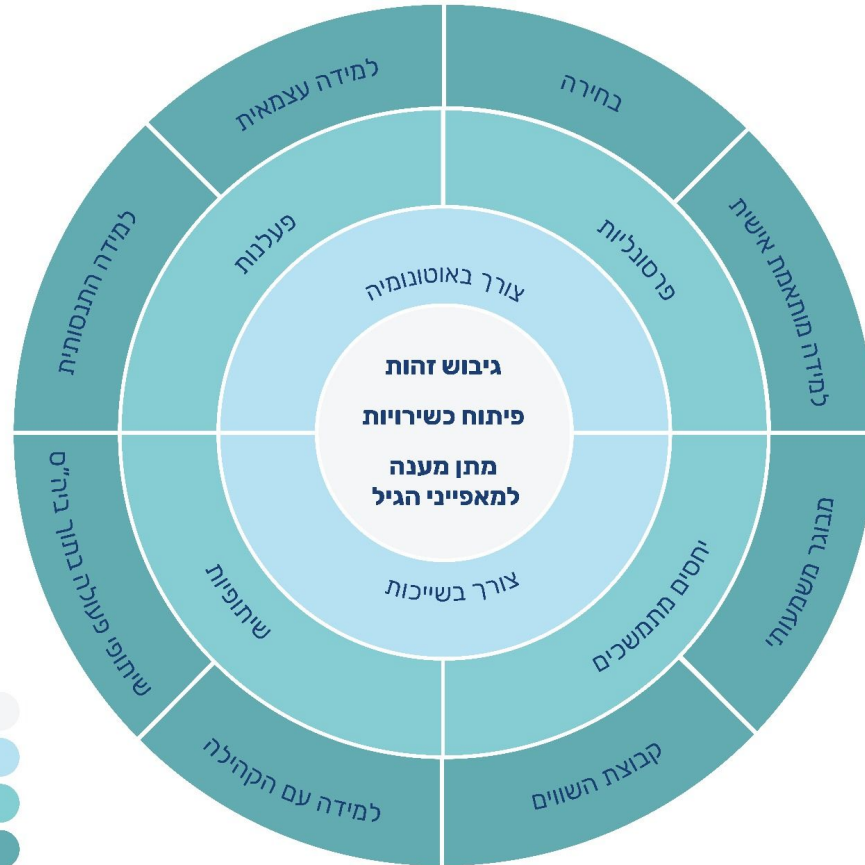

מאפייני גיל הנעורים

חברתיים	פסיכולוגיים
<p>עיסוק רב בחיים חברתיים התמקמות מחודשת אל מול חברים ובמשפחה השתייכות לקבוצת השווים תחרותיות והשוואות חברתיות התמודדות עם לחץ חברתי ובריונות רכישת יכולת התיידדות</p>	<p>גיבוש זהות נפרדת ועצמאית רגשות אינטנסיביים ביסוס אוטונומיה ויכולות בחירה אישיות מודעות ומיקוד עצמי התגבשות גבולות וערכים חיפוש מודלים לחיקוי מחוץ למשפחה</p>
קוגניטיביים	פיזיולוגיים
<p>תשוקה לחידושים יצירתיות רבה התפתחות יכולת חשיבה מופשטת התפתחות אוריינות טכנולוגית</p>	<p>התבגרות מינית השמנה, הפרעות אכילה נטיות דיכאוניות</p>
<p>כללי: שונות רבה בקצב ההתפתחות ובבשלות המאפיינת את חתך הגיל של תלמידי החטיבות</p>	

מסגרת התפיסה

מודל חטיבת הנעורים
כמצע לגיבוש זהות,
לפיתוח כשירויות
ולמתן מענה למאפייני הגיל

בשקפים הבאים תמצאו דוגמאות ליישום מרכיבי התפיסה בזירות בית הספר. **יודגש כי אלו רק דוגמאות!** ייתכנו עוד דרכים רבות שבהן ניתן ליישם את תפיסת חטיבת הנעורים החדשה. תוכלו לפתח מודל ייחודי שיתאים לחטיבה שלכם, בהתאמה לתפיסה.

מערכת שעות גמישה

תלמידות ותלמידים

יום/שבוע למידה מגוון
המשלב למידה בכיתה,
פעילויות מחוץ לביה"ס,
למידה מהבית, שעות
העשרה, מנוחה והתרעננות

צוות חינוכי

יום/שבוע עבודה מגוון
המשלב הוראה בכיתה,
עבודה פרטנית, למידה
בקבוצה, שעות פיתוח
פרטניות ובצוותים, שעות
העשרה, שעות מנוחה
והתרעננות

פדגוגיה מבוססת מיומנויות

אם נשנה את ההערכה - נצטרך להתאים את דרכי ההוראה,
וכתוצאה מכך הלמידה תשתנה!

למידה

התנסות פעלנית במגוון
מתודות, הרכבי קבוצות
ומרחבי למידה

הוראה

יישום מגוון תפקידים,
דרך מגוון מתודות
והתנסויות במגוון מרחבי
למידה

הערכה

פיתוח שפה וכלים
להערכת מיומנויות עבור
תהליכי למידה שוטפים
(משוב בשיעורים ובתהליכי
חניכה אישיים) ובתהליכי
למידה מסכמים (תעודות)

סביבות למידה מגוונות

סביבות למידה בקהילה

- למידה במרחבי הרשות או היישוב
- התנדבות בארגונים מקומיים
- חניכה והדרכה במסגרות בלתי פורמליות
- למידת שוליה במקומות עבודה או עם בעלי מלאכה

סביבות למידה וירטואליות

- קורסים מקוונים ללמידה עצמאית
- שילוב בינה מלאכותית
- טכנולוגיות AR/VR
- שילוב גיימינג בביה"ס: משחקים בלמידה, נבחרות e-sport ופיתוח תכנים ומשחקים

מרחבי למידה עשירים בתוך ביה"ס

- כיתות חכמות
- מרחבי חוץ ומתקני ספורט
- חדרי מייקרוס
- חללי מנוחה וחשיבה

שינוי מהותי בתפקיד המחנכת

פיתוח מקצועי

- פיתוח מקצועי ייעודי לקהילת המחנכות בביה"ס
- חניכת הצוות למגוון תפקידים אפשריים: הוראה, הנחיה, מנטורינג, פיתוח

תפקיד המחנכת

- המחנכת = המבוגרת המשמעותית של הילדה והמשפחה בביה"ס
- המחנכת = מלווה לצמיחה ולהתפתחות אישית
- 5 שעות שבועיות עם הכיתה

הורים וקהילה כשותפים

ליווי מהלך השינוי

- שיתוף ההורים משלב מוקדם בתפיסת חטיבת הנעורים החדשה ובמשמעויות שלה
- גיוס ההורים להרחבת השותפויות עם גופים וארגונים בקהילה

למידה לאורך החיים

- שיתוף ההורים בתפיסת הלמידה לאורך החיים (Lifelong Learning)
- שיתוף גורמים בקהילה היישובית או הרשותית לטובת פעילויות לימודיות

מה ניתן לעשות כבר עכשיו, ליישום התפיסה עוד השנה בחטיבה שלכם?

- ◀ חשיפת התפיסה לצוות החינוכי ולהנהגת ההורים, ליצירת מודעות, עמדה חיובית ומוכנות ליישום כדאי לשקול גם שיתוף של התלמידות והתלמידים...
- ◀ מיפוי ראשוני של העשייה הבית ספרית הקיימת, בהתאמה למרכיבי התפיסה מה אנחנו כבר עושים?
- ◀ לימוד עצמי או צוותי של ערכת היישום למנהלי ומנהלות חטיבות הנעורים, וקבלת השראה מדוגמאות מעשיות המופיעות בה ללמוד מאחרים!
- ◀ החלטה על מרכיב אחד או שניים שבהם תרצו להתקדם בשנה זו, כדי להגביר את יישום התפיסה בחטיבה שלכם להתחיל בקטן, ומשם להתקדם.:

קישורים להרחבה

מסמך התפיסה המלא

[תקציר המסמך]

חטיבת הנעורים באתר

אגף מו"פ ניסויים

ויוזמות

חזרה

לערכת היישום

להתבונן ולתכנן

תמונת מצב עכשווית
ותמונת עתיד רצוי

ללמוד ולהבין

הקשר ורקע

ליישם

רעיונות מעשיים

להעריך

כלי מדידה והערכה

לשתף

דוגמאות מהשטח

